

S. Lazowski

SLIČICE IZ OZLJA

Zrinski dan.

— Ozalj

ima
kvij za

postati
za dr. Milana
Ogrizovića.

— Izlet na Srelice, — Re-

Jul List

1924. 7. 12.

Zagreb

Ozalj.

Rijetke su zgode, u kojima uspjeva koja slava tako lijepo i potpunoma, kako je bio »Zrinsko-Frankopanski dan« u Ozlju, u nedjelju 24. pr. mj. Pripreme su bile neznatne, ali srdačne i spontane. Sva inteligencija ozaljska, pak i narod pridružio se pripremama i slavi. »Braća hrv. Zmaj« nabaciše u javnost kratku noticu koja je upalila, jer se radilo o kulturnoj hrvatskoj stvari.

U predvečerje iskićena je gradska kapelica cvijećem i zelenilom a tu se osobito istakla mila zagrepčanka gdjica Irena Halle, koja je svojim dobrim ukusom složila nakit.

Već rano u jutro 24. osvanuo je Ozalj u svečanom ruhu, na kućama i na gradu razvijene su hrvatske zastave. Kod vlaka u pol 7 iščekivao je odbor goste iz Slovenije, a kod vlaka u pol 10 pozdravio je veliki broj gostiju iz Zagreba, Karlovca, Siska, Jastrebadskog i od drugdje. Računa se, da je pridošlo najmanje 300 stranaca. Razgledala se najprije električna centrala, a onda grad ozaljski, kojega je znamenitosti tumačio veliki meštar B. H. Z.

U 10 sati održana je sjednica opć. zastupstva, kojoj je predsjedao glavar karlovačkoga kotara g. žup. tajnik Valjato. Glavna je točka bila predlog, da se općina Ozalj povisi na trgovište. Vel. meštar B. H. Z. odsječni savjetnik E. Laszowski iznesao je historičke dokaze, da je Ozalj već g. 1668. bio trgovište te su

4 godišnja sajma, kojemu se zametak spominje jur g. 1329. obnovio privilegij za to isposlovač je g. 1668. ban Petar Zrinjski. Iza ovoga poduljega referata prihvatilo je opć. zastupstvo taj predlog jednoglasno, da se za to podnese predstavka na kompetentno mjesto.

U 11 sati služio je domaći župnik veleč. g. Gašo Grandavac pjevanu sv. misu u gradskoj kapelici na spomen Zrinjskih i Frankopana, dok je domaći ravnajući učitelj g. Slavko Kožkić s narodom pjevao. Crkvice i dvorište bilo je puno seljačkoga naroda, a medju ovim bili su gotovo svi učesnici. Vidjeli smo tu zagrebačkoga podnačelnika g. Krčelića s nekoliko gradskih zastupnika i druga mnoga odlična lica. Uzvišen bijaše momenat kad je župnik s narodom molio molitve za pokoj zadnjih Zrinjskih i Frankopana, održavši prije toga krasni kratak govor na spomen njihovu.

Poslije mise razložio je Laszowski narodu prošlost grada Ozlja i njegovih gospodara. Predavanje je bilo često popraćeno toplim »Slava Zrinjskomu i Frankopanu« koji poklici nicaše s usta sabranih vrijednih hrvatskih seljaka. Izletnici objedovaše u dobrim gostionama g. Kovačića i Leitnera (Herdeli) i Glöcknera. U pol 3 sata pošlo je cijelo društvo pod vodstvom aranžera u ozaljsku špilju. Za cijelo još nikad nije toliko ljudi bilo sakupljeno u toj špilji. L. pro-

tumačio je prisutnima špilju. Ovu su špilju istraživali i neki njemački učenjaci, te su u njoj našli ne- kakve bezočne kukce. Etnološki ravnatelj arheol. muzeja u Zagrebu S. Ljubić, našao je u toj špilji i predhi- storičkih predmeta, što je dokazom, da su u njoj živjeli ljudi u doba novo- kamena. Špilja obiluje i stigama raz- ne boje, nu mnoge je razlupala bar- barska ruka. Dugačka je ukupno ko- lih 300 metara. Na jednom mjestu vodi i dalje, ali je prolaz vrlo pogibe- ljan, jer ispod skliske strmine cijeva jaz. Za cijelo, tamo još nije nitko bio. Razdragano društvo, u divnom

mladu (+11 stup. C.) otpjevalo je tu duboko pod zemljom hrvatsku himnu «Lijepa naša domovina».

Kad se je društvo povratilo iz špi- lje, sastalo se u gostioni »K gradu Ozlju«, gdje je u krasno okićenom vrtu otpočela pučka svečanost. Mje- sne tamburaške društvo, doprinijelo je mnogo svojim vještim i dobrim tamburanjem. Kad je pridošao mje- sni župnik, te bio oduševljeno poz- dravljen kao celebrant spomen-mise Zrinski-Frankopanske, otpočeo je red lijepih nekoliko, a i srdačnih zdravica. Pozdravljen je hrvatski naš Zagreb na adresu podnacelnika g. Krčelića, koji je pozdravio ozalj- ski hrvatski narod. Slijedili su poz- dravi »Braći hrv. Znajaj«, Karlovča- nima, Jastrebarčanima i ostalim uče- šnicima. Dašto razvio se i ples, koji

je potrajao uz pjesmu i drugu veselu i čednu zabavu do odlaska vlaka u 11 sati. Srdačno se društvo oprostilo. te izrazilo jednodušno zadovoljstvo svoje nad ovim lijepim danom. Za čudo taj dan nije kišilo. Osobito se svih ugodno dojmilo, što je cijela veselica imala čisto hrvatski društveni smjer, u kojem je bila isključena svaka politička oznaka. Čisto po hrvatski i prijateljski i bratski.

Na 25. opet, u ponedjeljak, upriličilo je ozaljsko društvo izlet na Svetice. Bilo je oko 25 osoba. Po lijepom vremenu krenulo je društvo preko šuma i livada, te uz pune vinograde put Svetica. To je župno mjesto, a nekoć je tamo bio samostan reda Pavlina, koji je zasnovao ondje grof Petar Zrinjski g. 1645. Nekoć prije toga stajale su tamo tri kapelice, B. D. M., sv. Kate i sv. Ane. Po tom se to mjesto »na Smolčevu vrhu« prozvalo »Svetice«. Tu je bio pokopan i zadnji Frankopan ozaljske loze, Stjepan, koji je umro g. 1577. Tamo su Pavlini lijevali i zvonove. Jedan takav zvon progutao je svjetski rat, razbijen je, da više ne zvoni, već da ubija ljude. Crkva je još i danas velika i lijepa, a u njoj se osobito ističu krasna drvena klecala (stolice) izradjene u stilu renesanse. To je upravo dragocjenost prvoga reda. U crkvi ima više grobnica. Tamo je pokopana i posljednja od roda Peranskih od plemena Šubića. Bila je to osarhara Sidonija Palonska, udata

Delišimunović, gospodarica grada
Bolnja i Paraduša († 1713.).

Nažalost crkva je dosta zapuštena,
prokisuje, dok je veći dio neka-
dašnjega samostana g. 1921. izgorio.
Pod krovom je samo župni stan, ali
i taj nemarom župljana i mjerodav-
nih faktora zapušten. Kako čujemo,
kanilo se tu župu predati redu Ka-
pucina, ali časni oci, koji to dodjoše,
da vide, izgubiše volju tamo se na-
staniti. Župnik živi vrlo oskudno
jer nema pomoći u župljana.

Izletnici posjetite župnika veleč.
g. Luiu Jasiha, kojega pozdravite kao
godovnjaka. Iza kratkog odmora i
okrepe vratilo se društvo u Ozalj,
te jedva umaklo strašnoj oluji, koja
se spustila nad Ozljem.

Na 26. u utorak općiliše »Braca
hrv. Zmaja« u ozaljskoj župnoj crkvi
pjevani rekvij za svoga i od hrvat-
skoga naroda neprezaljenoga brata
dr. Milana Ogrizovića. Sv. misu slu-
žilo je mjesni kapelan veleč. g. Ivan
Habek, dok je na koru uz orgulje
pjevao ravajući učitelj g. Slavko
Kojkić. U crkvi su prisustvovali
gotovo svi u Ozlju boraveći gosti sa
predstavništvom općinskog poglavar-
stva na čelu sa g. Fr. Juratićem
upraviteljem općine. Opazili smo na
oku mnogoga i toplu suzu, koju je

naročito izazvalo preludiranje na or-
guljama, s motivima pjesme »A na
grobu zlatna slova pišu«, koju je ta-
ko volio pjevati nezaboravni naš
Milan! Slava mu! J. 2 1929. † E. L.

Inv. 6v
2419

141